

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 4 (77) квітень 2011 р.

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ

високопреосвященнішого Михаїла,
архієпископа Луцького і Волинського, боголюбивим пастирем,
чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії
Української Православної Церкви Київського Патріархату

**Христос воскрес!
Дорогі брати і сестри!**

Воскресіння Христове – найвеличніше торжество Церкви Христової, тому воно відзначається особливою урочистістю і святістю. Воно є найсильнішим свідченням Божества Ісуса Христа, істинності Його вчення, спасенності Його смерті та величчя Його благодатних дарів. Якщо Христос воістину воскрес із мертвих, то це означає, що Він – Син Божий, істинний Бог наш і Спаситель. Значить, у Нього треба вірувати, покладати на Нього всі свої надії, любити Його всім серцем. Якщо Христос воістину воскрес, то це означає, що наша християнська віра – істинна і свята. Значить, і всі Його слова, все Його вчення і всі Його заповіді також істинні й незмінні. Нам залишається без усякого сумніву завжди перебувати у цій святій вірі, виконувати заповіді Божі й таким чином надійно йти шляхом спасіння у цьому житті.

Першим словом воскреслого Ісуса Христа було «Радуйтеся!». І це не тільки тому, що вірні побачили живим свого Вчителя, а тому, що була переможена смерть у людській природі. В особі воскреслого Спасителя людська природа визволилася від гріха і смерті. Звістка про Воскресіння Христа і донині така сама радісна, так само переповнює наші серця духовною втіхою. Воскресіння Христове є наріжним каменем Християнства, і Християнства без віри у воскресіння немає й не може бути, це – основа нашої віри.

Торжество Воскресіння Христового є і власним нашим торжеством. За словами апостола Павла, як в Адамі всі ми вмирає-

мо, так у Христі всі оживемо (див.: 1 Кор. 15:22) у загальному воскресінні. Унаслідок такої надзвичайної важливості Воскресіння Христового свято це за своїм достоїнством перевищує всі інші християнські події. Це – торжество із торжеств.

Якщо Христос воскрес, це значить, що маємо надію на життя вічне. Апостол Павло говорить: «Той, Хто воскресив Господа Ісуса, воскресить через Ісуса і нас» (2 Кор. 4:14) для життя вічного.

Ми повинні безмежно дякувати Богові за те, що Він Своєю воскресінням із мертвих утверджує в нас віру в наше безсмертя і в майбутнє воскресіння. Якщо нам відомо, що і після смерті будемо жити, а в призначений Богом час воскреснемо, то повинні скласти правдивий погляд на наше життя і на наше призначення. Якщо людина безсмертна, і свого часу її померле тіло воскресне, тоді для кожного із нас стає зрозумілою мета нашого земного життя: воно є підготовкою до життя вічного. Надія на Бога, на Його любов, на Божу правду, на вічне життя дає нам благодатну силу перемагати всі труднощі, всі страждання – постійних супутників кожної людини. Якщо наша душа безсмертна, а померле тіло воскресне, то ми не даремно працюємо і чинимо добро. Наші діла підуть за нами у вічність. Там ми одержимо нагороду за подвиги на землі. Якщо є воскресіння мертвих, то ми не повинні нарікати на скорботи, що випадають нам, бо знаємо: настане час, коли ті, що плачуть, утяться, а той, хто перетерпить усе до кінця, – спасеться. Якщо є воскресіння, то не треба скаржитися на коротке земне життя, слід без страху дивитися на свою смерть, бо

за гробом відкривається інше життя – блаженне й безконечне.

Переважає більшість людей тут, на землі, не думає про вічність. Вони присвячують себе тимчасовому, земному, забуваючи про своє вічне призначення. Але християни, які є такими не за назвою, а за життям, відчують потребу вічного життя своєю природою і серцем, а розумом усвідомлюють силу Воскресіння Христового. Серед мінливої земної суєти славне Воскресіння Ісуса Христа дарує душі християнина велику втіху й відраду.

Маючи вічне майбутнє й радіючи з цього, ми не повинні забувати і про таке: воскреснуть усі – і мертві, і живі, але доля кожного буде різною. Одні блаженствуватимуть у славі Божій, а інші страждатимуть у царстві зла. Кожна людина вільно на землі обирає своє вічне життя.

Дорогі браття й сестри! У цей святковий великодній час від усієї душі вітаю вас зі святом Воскресіння Христового. Бажаю вам родинного щастя, доброго здоров'я і всього того, що кожен мріє отримати як дар від воскреслого Христа. Щиро поздоровляю голову Волинської обласної державної адміністрації Бориса Клімчука, голову Волинської обласної ради Володимира Войтовича, луцького міського голову Миколу Романюка, голів районних державних адміністрацій, міських і селищних рад зі святом Пасхи Христової та молитовно бажаю благословення Божого, мудрості й терпіння у служінні Богу і своєму народові.

Господь Ісус Христос у цей складний для України час нехай береже нас у мирі, єдності й любові та благословить український народ.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами. Христос воскрес!
Воістину воскрес!

З ласки Божої

+ *Михайло*

Архієпископ Луцький і Волинський

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 48 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіяльних відомостей», радіопередачі, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutska.ua

ХРОНІКА

Протидіяти лиху

22–24 березня в м. Ірпін на Київщині відбулася Всеукраїнська міжконфесійна конференція «Укріплення потенціалу Церков та релігійних організацій у досягненні загального доступу до профілактики ВІЛ-інфектування, лікування, догляду та підтримки: Рух вперед!». Організатор – Міжконфесійний ресурсний центр із питань ВІЛ/СНІДу при Всеукраїнській Раді Церков та релігійних організацій за підтримки й участі ЮНЕЙДС (Об'єднаної програми ООН із ВІЛ/СНІД). Від нашої єпархії в цьому заході взяли участь: помічник декана, настоятель парафій в селах Білин, Колодниця Ковельського районного деканату священник Василь Фурман, настоятель парафій у селах Городище, Стеблі, Круглик, Гредьки цього ж деканату священник Микола Качмар, а також вихованець Волинської духовної семінарії (ВДС) Микола Гулак.

Після урочистої частини учасники конференції працювали в секціях. Наші представники обговорювали тему «Роль та участь Церков і релігійних організацій у профілактичній роботі». Як підсумок секція підготувала проект участі конфесій у протидії епідемії в Україні 2011–2013 рр. та виробила стратегію залучення коштів іноземних благодійників.

У семінарії

24 березня в читальному залі бібліотеки ВДС відбулась презентація чергової, шостої книги Любові Василів-Базюк «У горі та сльозах наша доля... Геноциди в Україні». Авторка – волинянка, що живе в Канаді, – є меценатом нашої Церкви: постійно переказує кошти для спорудження храмів Київського Патріархату на Поліссі, надає щорічні стипендії кращим семінаристам із числа малозабезпечених тощо. Цього разу грошову допомогу від пані Любові було передано вихованцям семінарії під час представлення нової книги. На заході виступили історик-архівіст Володимир Рожко, ректор протоієрей Ігор Швець, проректор Василь Лозовицький, семінаристи. Усі висловлювали вдячність добродійниці за літературну працю й надані кошти.

28 березня на запрошення о. Ігора київський журналіст, публіцист уродженець Волині Валерій Ясиновський провів у читальному залі бібліотеки семінарії презентацію нових книг. Присутні ознайомилися з книгою «Викинуті українці» – публіцистичними творами Олени Пчілки, оприлюдненими в 1908–1914 роках у редактованому нею часописі «Рідний край». У них в полемічній манері висвітлюються українсько-єврейські стосунки. Було представлено й книгу В. Ясиновського «Нотатник». Це збірка поезії, яку автор називає радше публіцистикою. На закінчення презентації ректор подякував гостю за нагоду дізнатися про невідомі сторінки з життя Олени Пчілки, а також за правдивість авторської віршованої публіцистики. Він вручив панові Валерію комплект книг про Православ'я на Волині. Семінаристи вионали декілька духовних піснеспівів.

У консисторії

17 березня Священний Синод нашої Церкви засудив лжевчення Гарафіни Маковій. Управління єпархії просить вірних звернути особливу увагу на це рішення, оскільки, як зазначено на сайті Serkva.info, Г. Маковій та її послідовники вважають себе християнами, проте від Православ'я беруть лише зовнішню сторону: відвідування храму, молитви, пости, використання свічок, освяченої води тощо. Але ставлення до таїнств, обрядів і церковних речей у них має швидше «магічний» характер. Це вчення містить елементи магії, окультизму, язичництва, анімізму (віри в існування особливих духів неживої природи), духовної самоомани (облещення), марновірств, вірувань у переселення душ, карму та інші елементи нехристиянських віровчень і практик, які прямо суперечать Святому Писанню, Святому Переданню та вченню Православної Церкви. Тому Священний Синод категорично забороняє священнослужителям і мирянам підтримувати та розповсюджувати це лжевчення в будь-якій формі. Його прихильників закликано поверну-

Продовження на 4 стор.

— З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

8 травня – святих жон-мироносиць

Миросносиці – це жінки, які *принесли* до гробу Господнього миро – запашну олію. Після страти Ісуса Христа, рано-вранці в неділю вони прийшли до гробниці, щоб за єврейським звичаєм намастити Його тіло. Чому ж ми їх ушановуємо? Що за подвиг учинили ті кілька жінок? Що такого особливого вони здійснили?

Начебто й нічого.

Христос помер на хресті у п'ятницю. За єврейським звичаєм ховали невдовзі по смерті, часто ще того ж дня (бо в Палестині здебільшого спекотно), перед тим омивши й намастивши мерця та загорнувши в покривало. Але якщо надходила субота – священний день у вірних Старого Завіту – чи якесь єврейське свято, небіжчика клали у витесану гробницю (домовин у євреїв не було) без обрядів. Адже єврей не міг святкувати, будучи нечистим, а той, хто доторкнувся до трупа чи навіть до гробниці, вважався занецищеним. Тому спершу святкували, а тоді негайно вертали до померлого і проводили похоронні обряди.

Коли Ісуса зняли з хреста – наставала субота, бо новодобу тоді рахували від настання сутінків. Тому жінки, які ходили з Христом і слухали Його навчання, не здійснили всього, що велів звичай. Таємний ученик Христові Йосиф Аримафейський випросив у римлян тіло Розп'ятого, разом з іншим таємним учнем Никодимом поклав Його в нову гробницю. Римляни запечатали гроб і виставили охорону.

Здавалося б, нічого незвичайного. Але погляньте: один апостол – Юда – продав Учителя, другий – Петро – відрікся од Нього, у страху порозбігалися всі інші, крім молоденького Івана. Сповнили свій обов'язок, уже

не ховаючись із вірою, лише таємні послідовники Христові Никодим і Йосиф – люди заможні, члени вищої ради (синедріону), тобто мужі зі становищем, яким у цьому світі було що втратити. І ще пішли сповнити свій обов'язок слабкі жінки, – не боячись ані вороже настроєних одноплемінників, ані римської сторожі.

Євангелісти кожен по-різному згадає, хто саме із жінок пішов тоді до гробниці. Марія Клеопова, Марія – матір Якова, сестри Марта й Марія, Сусанна, Іванна, Соломія... Відомо лише, що їх було декілька і що серед них була Марія Магдалина, якій воскреслий Христос явився першій. І цей факт – що саме жінкам, які в тодішньому суспільстві ніякого голосу не мали, жінкам, які вважалися непевними свідками в будь-якій справі, жінкам, які мусили б злякатися більше, ніж апостоли-мужчини, саме жінкам явився воскреслий Христос – цей факт промовляє про дуже багато. По-перше, це означає, що жінки таки дійсно побачили Христа воскреслого. Бо якби історію цю вигадували, то вигадували б письменні чоловіки, вони «непевних свідків» у розповідь не помістили б. По-друге, це означає, що сила віри не в силі тіла, не в силі вродженого характеру, а в тій відданості, щирості почуття, яка так притаманна «слабкій статі».

Тому-то вже дві тисячі років усі вірні Христові беруть приклад із жінок-миросносиць. А християнки мають цього дня своє жіноче православне свято. Тож вітаємо вас із празником, дорого сестри!

І не забудьмо всі разом промовити: «Святі жони-миросносиці, моліть Бога за нас!»

Віктор ГРЕБЕНЮК

— АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я —

ЩО НА РОДУ НАПИСАНО...

Чи справді нащадки мусять спокитувати гріхи предків?

Моя бабуся Стефанія помирала у важких муках. Хвороба міцно прикувала її до ліжка. Рани від довготривалого лежання були жахливими. Ліки були безсилі, й болі не відступали ні на хвилину. Лише серце, велике любляче християнське серце не давало збоїв і продовжувало нестерпні страждання. «Хто ж перетерпить до кінця, той спасеться» (Мк. 13:13). Як добре вона розуміла ці євангельські слова і свято сповняла їх. Коли моя

мама (Ірця, – так ніжно називала її бабуся), вийшовши з кімнати, затрималась біля дверей, то почула нестерпний крик. Повернувшись, вона запитала: «Мамо, ви кричали?» І почула спокійну відповідь: «Ні, Ірцю, це тобі почулося».

«Людям це неможливо, Богові ж усе можливо» (Мф. 19:26). Моя бабуся-мучениця страждала з Богом, а з Богом можна витерпіти все. То ж чому такі тяжкі муки випали на її долю? Можливо, за те, що постійно відвідувала храм Божий, чи за щирі молитви, що лунали в нічній тиші, а може, за те, що ділилась останнім із ближніми, розносячи їжу немічним і самотнім? Ось питання, котре ми часто ставимо Богові, піднімаючи очі до неба: «За що?»

Коли до неї зайшла родичка і поставила це ж запитання: «Стефанцю, за що ти страждаєш? Бог несправедливий до тебе», то почула у відповідь дивні для сучасної людини слова: «Сатана промовляє твоїми вустами. Хіба Бог може бути несправедливий?» Тоді родичка запитала в бабусі, за що ж вона тоді страждає. «Можливо, мене вибрав Господь, щоб спокитувала гріхи мого роду – тих, що жили до мене», – відповіла старенька. «Що ж ти зараз просиш у Бога?» – послідувало ще одне запитання. «Я прошу, щоб відстраждати не тільки за тих, хто жив до мене, а й за тих, хто буде жити після мене, – моїх дітей, внуків і правнуків». Воістину відповідь святої мучениці. Спасибі вам, бабусю, спочивайте з Богом.

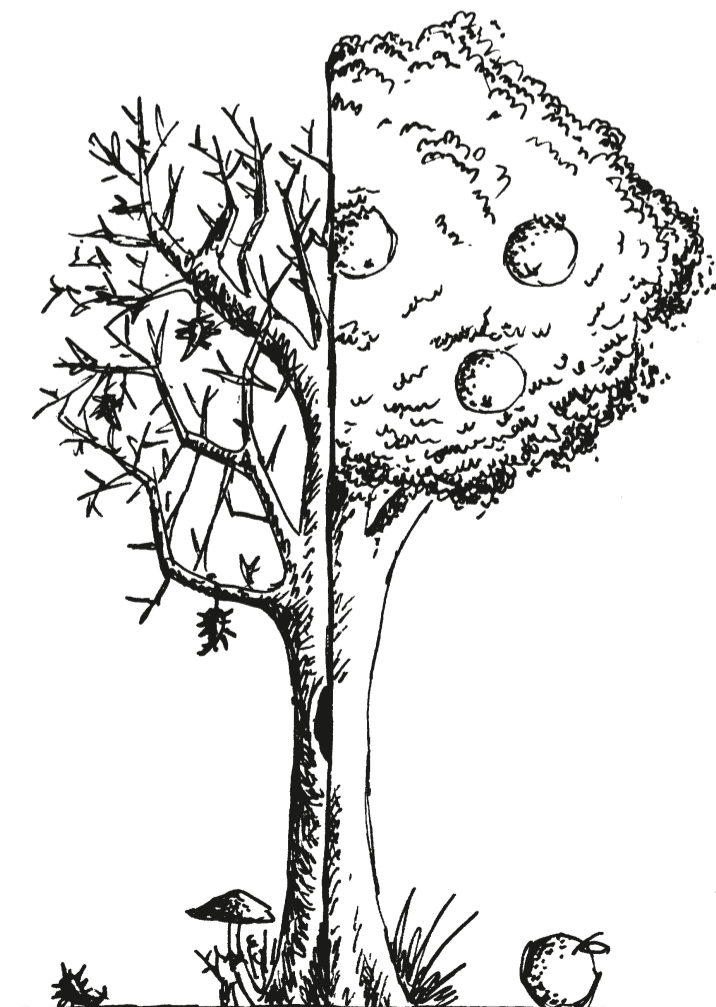
Так що ж таке родовий гріх?

Сьогодні ми постійно чуємо про спадкові захворювання, але навіть не задумуємося, що гріх також може бути успадкованим. Біблія про це говорить так: «...Я Господь, Бог твій, Бог ревнитель, що карає дітей за провини батьків до третього і четвертого роду тих, які ненавидять Мене...» (Вих. 20:5). На жаль, більшість людей майже нічого не знають про свій родовід. Адже існує так званий принцип родинного успадкування – від покоління до покоління – як праведності, так і гріха. «Не може дерево добре плоди погані родити, ні дерево погане плоди добрі родити» (Мф. 7:18). При ураженому корені не може залишатися не зіпсутим стовбур і віття дерева. Таким чином, злочин прародича, виявляється, завжди такої рани, котра передається декільком поколінням. У книзі «Основи православного вчення» (Луцьк, 2005 р.) щодо цього мовиться: «...За вченням Церкви, хоч людські душі стають буття через творення, ле так, що на них переходить прабатьківський гріх... Таке походження душі від душ батьків для нас важкозрозуміле, і тут доречна така аналогія. Коли з одного багаття беруть вогонь і запалюють інше, то це вже інше багаття, але той самий вогонь».

То неже приречені на страждання всі люди, котрі отримали у спадок гріховність свого роду? Безумовно, ні. Згадаймо, що Христос приніс Себе у жертву за викуплення гріхів усього людства. «Він є очищення від гріхів наших, і не тільки від наших, але і від гріхів усього світу» (1 Ів. 2:2). Тож Христос, що постраждав за гріхи всіх нас, може допомогти нам не тільки усвідомити, як очистити гріхи роду, а й допомогти нам у цьому. «Я ж Пастир Добрий; і знаю Моїх, і знаю Мене Мої. Як знає Мене Отець, так і Я знаю Отця; і душу Мою покладаю за овець» (Ів. 10:14–15).

Тож у наступній статті мова піде про те, як лікувати, зцілювати гріховні родові рани.

Протоієрей Михайло БУЧАК,
капелан Волинського національного університету
імені Лесі Українки, настоятель парафії Покрови
Пресвятої Богородиці в с. Маяки (Княгиніноку)
Луцького районного деканату
Ілюстрація Арсена ГРЕБЕНЮКА

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ВІН ВІДДАСТЬ

Не завжди слід давати, коли просять.

Але важливо пам'ятати, що допомогти потребуєчому – це «дати в борг» Самому Богові

Запитання

Як правильно розуміти слова Христа в Євангелії від Матфея: «Тому, хто просить у тебе, дай; і від того, хто хоче в тебе позичити, не відвертайся» (Мф. 5:42)?

Відповідає протоієрей Віталій Собко

За часів Старого Заповіту Закон зобов'язував з турботою й увагою ставитися до своїх ближніх, у тому числі до тих, які стали жебраками. Людині належало піклуватися про жебраків і не відмовляти їм у допомозі. Проте багато євреїв дуже часто не виконували цього обов'язку. Така поведінка була зумовлена жорстокосердістю, егоїзмом, непомірною жадібністю, прагненням задовольняти лише свої бажання і збагачуватися. Закон же, даний Усевишнім через Мойсея, проголошував: «Якщо ж буде в тебе убогий хто-небудь із братів твоїх, в одній із осель твоїх, на землі твоєї, яку Господь, Бог твій, дає тобі, то не озлоби серця твого і не стисни руки твоєї перед убогим братом твоїм, але відкрий йому руку твою і дай йому в борг, дивлячись за його нестатком, у чому він має потребу» (Втор. 15:7–8).

Ісус Христос бачив, що євреї не дотримуються заповіді, тому в Нагірній проповіді знову нагадав давній морально-етичний закон: «Тому, хто просить у тебе, дай; і від того, хто хоче в тебе позичити, не відвертайся». Так Спаситель осудив поведінку тих, хто мав ще дати вбогим, міг позичити нужденним, але від надлишків своїх не подавав милостині й не позичав нікому.

Слова Месії «тому, хто просить у тебе, дай; і від того, хто хоче в тебе позичити, не відвертайся» коментували по-різному. Блаженний Августин, наприклад, говорив, що не кожне прохання належить виконувати, посилася на те, що старозаповітний Йосиф не зобов'язаний був виконувати розпусні домагання дружини Пантефрія, а Сусанна – юдейських старців. Аналізуючи заклики Христа з точки зору Августина, потрібно визнати: дійсно, не кожне прохання підлягає задоволенню.

Під словами «тому, хто просить» слід розуміти будь-яку людину, яка звернулася з проханням. Тут нема ніяких обмежень чи винятків. Але Христос не закінчує Своєї думки словами: «дай буквально все, про що просить». А це значить, що людині належить самостійно вирішити, чи кожному давати й скільки та нести відповідальність за те, для якої справи – доброї чи поганої – використовуватиметься дане. Тож, виходить, не можна давати або позичати гроші, коли відомо, що вони будуть використані на зло, для задоволення порочних потреб.

Часто бувають бажання, за які гріх просити, які злочинно виконувати, а тому корисно в них відмовити. Наприклад, у проханні п'яниці на випивку тощо. Якщо ви дали алкоголіку конкретну пораду, як позбавитися від пияцтва, а в грошах на випивку відмовили, то прохач отримав те, що йому справді потрібно більше, хоча й не отримав, чого просив для задоволення своєї пристрасті.

Підтвердженням правоти цієї думки є такий приклад. «...Хтось з народу сказав Йому [Христу]: Учителю, скажи братові моему, щоб він розділив спадщину зі мною! Він же сказав чоло-

вікові тому: хто настановив Мене судити чи ділити вас? При цьому сказав їм: глядіть, остерігайтеся користюлюбства, бо життя людини не залежить від багатства її маєтку» (Лк. 12:13–15). Як бачимо, Спаситель не розділив маєтку, тобто не став задовольняти прохання, але дав прохачеві пораду, потрібнішу й кориснішу, ніж задоволення того прохання.

У Старому Заповіті існувало правило, яке повторив Ісус Христос, теж рекомендувавши подавати чи позичати з урахуванням потреб людини. Давати те, чого вона потребує, а не що просить: «Дай йому в борг, дивлячись за його нестатком» (Втор. 15:8).

Багато хто не хоче давати жебракові, тому що бачать у ньому ледаря, п'яницю, або тому що не знає, з якою метою буде використана милостиня. У такому випадку нехай совість підкаже, як учинити. А щоб уникнути сумнівів і докорів совісті, потрібно в кожній окремій ситуації подумки ставити себе на місце прохача, послівчувати йому. Тобто спробувати перейнятися його стражданнями і постаратися зрозуміти його бажання, потреби й оцінити: що для прохача є благом, а що ні. Для цього потрібно прочитати молитву, в якій попросити Бога, щоб Він напоумив і допоміг розібратися в ситуації. І якщо потреби людини здадуться вартими уваги й прохання не порушує Заповідей Божих, то треба їх задовольнити, як свої власні, проявляючи турботу про ближнього, виконуючи обов'язок милосердя і співчуття.

Скептики можуть запитати: а якщо людина не може виконати прохання, бо не має можливості, хоч воно й безгрішне? Як чинити в цьому випадку? Щоб відповісти, потрібно уважніше прочитати слова Ісуса Христа. Він розглядає ситуацію, коли людина, у якої просять, може задовільнити прохання. Бо ж не може дати чи позичити той, у кого немає такої змоги. Інакше б Ісус Христос не говорив: «Тому, хто просить у тебе, дай; і від того, хто хоче в тебе позичити, не відвертайся».

До речі, ці слова, що в Матфея, євангеліст Лука переказує в дещо іншому вигляді, додаючи нову думку: «позичайте, не ждучи нічого назад» (Лк. 6:30). Тут вказано на те, що Спаситель рекомендував надавати людям допомогу безповоротно: «...Позичайте, нічого не сподіваючись» (Лк. 6:35). Бо «хто благодіє бідному, дає в борг Господу, і Він воздасть йому за благодіяння його» (Притч. 19:17).

Ці слова слід розуміти так: людина позичає з волі Божої. В одному випадку воля Божа виявляється як перст долі, і тоді навіть лиходій, усупереч своєму злому характеру, допомагає бідному несвідомо, під впливом сил, що здійснюють визначене Всевишнім. В іншому випадку людина, виконуючи волю Божу творити добрі справи, дає в борг, не відвертається від убогого. Але в обох випадках людина, яка «благодіє бідному», зрештою «позичає Господу», Який стоїть за всім у світі.

Зробивши добру справу, не треба шукати подяки, «щоб мати боржником Самого Бога», – писав святий Іоанн Золотоустий. «Маючи такого Боржника, чому ж ти, залишивши Його, вимагаєш від мене, людини бідної й убогої? Хіба цей Боржник гнівається, коли вимагають борг від Нього? Хіба Він бідний? Хіба відмовляється платити? Але й хіба ти не бачиш Його незліченних скарбів? Хіба ти не бачиш Його невимовної щедрості? Отже, від Нього проси й вимагай, – це для Нього приємно. А коли Він побачить, що ти Його борг вимагаєш від іншого, то Він образиться цим і не тільки не віддасть тобі, але й справедливо засудить тебе. У чому, скаже Він, ти побачив Мене невдячним? Яку вбогість у Мене знайшов, що, покинувши Мене, йдеш до інших? Одному позичив, а з іншого вимагаєш? А вже хоч людина й отримала, але наказав дати Бог. ... Ти позичив Богові – з Нього і вимагай» (Іоанн Золотоустий, «Глумачення євангеліста Матфея», Бесіда 15).

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; pres-sluzhba@ukr.net

АМВОН

ЗАСИПМО ПРОВАЛЛЯ*

Навколо нас процвітає байдужість, гнів, сварки, заздрість, лицемірство. Це ніби якась провалля, що віддаляє нас одне від одного. Рідних і близьких людей робить чужими, і не тільки чужими, а часто й запеклими ворогами... Постає запитання: ЧОМУ? Чому ми такі? Що заважає нам бути трішки кращими, людянішими?

Буває, бачиш, як люди жертвують собою заради інших, незалежно від того, хто вони, – злі чи добрі. Споглядаючи такі сцени життя, нехай і на екрані, робиться гірко й боляче від усвідомлення – до чого ж призводить людська байдужість! Часто за винних має помилувати невинний, той, хто хоче зробити світ кращим. Він віддає себе через чийсь байдужість.

Через те, що любимо лише себе, не бажаючи зрозуміти інших, ми часто хочемо, щоб зрозуміли тільки нас, мріємо, щоб усе вертілось навколо нас. Щоб наша думка була почута, і не тільки – вона має бути й остаточна, безапеляційна. Вивищуємо себе серед інших, аби лиш показати свою значимість. Хочемо всього тільки для себе, прикриваючись благими намірами. Будуємо велику фортецю з власної байдужості до інших, боячись, аби нам не завадили будувати так зване наше щастя. Ось так росте тріщина, провалля між нами, братами і сестрами.

Утім, ми відразу пожинаємо плоди свого «щастя». Чоловік п'є, дружина скаженіє, як змія, від постійного браку грошей, діти гинуть за комп'ютером або ж десь у притонах. І кожен намагається заповнити своє ненаситне провалля, що у серці воно, «ЧИМОСЬ»... І все це, аби лише вдовольнити природну потребу душі в умиротворенні, спокої та затишку. Це «чимось» у нас буває різне – одні думають, що то алкоголь, другі шукають розради в балачках, осуджуючи всіх, окрім себе, треті просто хочуть зникнути. Але нікуди не дінешся від СЕБЕ. А ми знаємо, що всі проблеми, пристрасті – в нас. Вони там через нашу пожадливість, що я щось ХОЧУ... Незважаючи на те, що це «щось» руйнує мене і навколишніх.

Знищивши це провалля в собі, святі Отці Церкви радять і нам учитись основоположного принципу справжньої духовної боротьби – «Пізнай себе!» Слід просто подивитись на себе, заглянути в нутро, серце, – що в нас там відбувається? Ми ж не хочемо, боїмося, гидуємо побачити себе такими, як є, – справжніми егоїстами. Ми панічно боїмося усвідомити, що прірва має не лише зовнішні межі, вона не лише між нами і близькими, друзями, рідними – вона всередині нас, саме вона створює відчуття пекельної пустоти.

Що ж робити? Якщо лікар знає хворобу, то має знати, які ліки допомагають. Так само і тут: якщо знаємо причину, то знаємо, як з нею боротися. Сонм угодників Божих, їхнє життя, невтомна боротьба зі злом у самих собі – це ті ліки, які пропонує Свята Церква для нашого врятування. Лише прислухаймося, не нехтуймо. Що нам сьогодні заважає змінювати свій внутрішній світ, мислення і все життя наше? Хто нам сьогодні заважає заповнити цю прірву, цю безодню Божою присутністю?

Замість порятунку ми зайняті пошуком пояснень власної байдужості. Хтось апелює, що не знає, куди йти і де та правильна чи канонічна Церква. Інші кажуть, що їхньому спанінню стоять на заваді непорядні церковні служителі. Але ж і лікарі бувають різні, проте це не стримує нас вдаватись до медицини. Ще хтось каже, нібито немає часу. Неправда! Скільки часу ми просто вбиваємо, витрачаємо на пусте. Що ж нам заважає? Ніщо і ніхто – крім нас самих! Ми не хочемо щось міняти в житті, хоча знаємо, що доведеться. А прірва дедалі росте. Усвідомлюючи це, нудимось від самих себе. А вже розуміємо: життя в наших руках, ми самі керманічі свого щастя. Усі прагнемо звільнитись від пустоти, але не хочемо лишити свої забаганки. Шукаємо, як поєднати ці суперечності. Не обманюйтесь, вчить нас Господь, не можна служити Богу і мамоні (Лк. 16:13).

У реальному житті, а не у фільмі, не в легенді, теж постраждав Невинний. Той, хто віддав Себе за нашу байдужість, за наші забаганки, які нас руйнують. За те, щоб нам знищити прірву, розділення з Богом. Бо ж коли ми єдині, наше життя наповнюється отим неповторним щастям, яке ми шукаємо, яке нічим іншим неможливо замінити.

Отож шукаймо! Просто станьмо перед нашим Господом, у щирих словах молитви відкріймо наше серце. Щоб не запустити свою душу, щоб не впасти у відчай, не пропасти в цьому житті, але щоб легше було вибратись з тієї прірви, побачивши Боже світло, відчувши умиротворення свого серця. Тоді Божа любов зближить нас і буде руйнувати безодню між нами, рідними та близькими. Життя перестане бути театром абсурду...

Ієромонах Макарій (Дядюсь),
насельник монастиря

Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату
Ілюстрація Арсена ГРЕБЕНЮКА

* Проповідь опубліковано на сайті Chernetvo.org 23 червня 2010 р.

ХРОНІКА

Продовження. Початок на 2 стор.

тися до істинної православної віри через прийняття таїнства Покаяння. Клірики, які є прихильниками вчення Г. Маковій, підлягають забороні до повного і правдивого покаєння.

18 березня паломницький центр «Осана» завдяки Володимирському благодійному фонду Матері Божої неустанної помочі (голова правління – протоієрей Микола Гінайло) отримав великий автобус для проц. Транспортний засіб надано як допомогу від однієї з німецьких благодійних організацій. Також один автобус передано Волинському обласному ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, два – територіальній громаді Володимира.

31 березня віце-канцлер, старший капелан епархії протоієрей Олександр Безкоровайний на запрошення виконавчого директора Української ліги сприяння розвитку паліативної та хоспісної допомоги Лесі Брацюнь взяв участь у прес-конференції, що проходила у приміщенні Волинського управління охорони здоров'я. У заході взяли участь колишній міністр охорони здоров'я Василь Князевич, начальник обласного управління охорони здоров'я Ігор Ващенко, головний лікар обласної лікарні «Хоспіс» Володимир Бачинський, представники інших релігійних громад міста. Метою зібрання було залучення духовенства до активнішої співпраці з лікарняними закладами даного типу, а саме духовна опіка над важкохворими та поширення відповідної інформації серед населення.

Цього ж дня інспектор з місійної діяльності епархії протоієрей Юрій Близнюк на запрошення Музею волинської ікони взяв участь у презентації відреставрованих пам'яток з колекції Волинського краєзнавчого музею (ікони, порцеляна, живопис, а також документи). За словами о. Юрія, захід складався з трьох секцій: відреставровані образи XVII–XVIII ст., предмети з фарфору XVIII – поч. XX ст., роботи художника Андроника Лазарчука (кін. XIX – XX ст.).

11 квітня, у Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів, на луцькому Меморіалі вічної слави канцлер епархії протоієрей Микола Цап на запрошення облдержадміністрації відслужив панахиду по загиблих. У заході взяли участь представники міської та обласної рад, студенти вищих навчальних закладів міста, члени громадських організацій та ін.

14 квітня капелан Волинського національного університету ім. Лесі Українки й Інституту ім. В. Липинського МАУП протоієрей Віктор Михалевиц взяв участь у відкритті 15-ї виставки-конкурсу «Писанковий дивосвіт» у Луцькій художній школі. Священик був подивований неабияким артистичним умінням учнів, різноманітними техніками обробки великодних яєць, багатством індивідуальних стилів. У пастирському слові юним митцям панотець зазначив, що вони роблять боговгодну справу. Адже Господеві кожен із нас повинен приносити все найкраще, особливо присвячувати служінню Богові й ближнім свій талант, який дав Творець.

У Горохівському деканаті

Ми повідомляли про незвичайне явище, що сталося в с. Сьомаки Луцького деканату: на свіжозрізаній гілляці очевидці бачили лик Богоматері з Дитятком. І ось ще подібна новина: 25 березня у селищі Сенкевичівка на щойно спіяній колоді було чітко видно зображення хреста. Причому це сталося перед Хрестопоклонною неділею.

Виявляється, на початку 90-х років саме тут мали намір спорудити храм, та передумали, земельну ділянку для зведення святині було виділено в іншому місці. Тепер же, після появи хреста таким дивним чином, парафіяни вважають: каплицю тут усе-таки треба збудувати.

3 квітня архієпископ Луцький і Волинський Михаїл освятив на цьому місці хрест і відправив подячний молебень. Із ним співслужили декан протоієрей Андрій Сидор, ректор семінарії протоієрей Ігор Швець, настоятель місцевої парафії Великомученика Юрія Переможця протоієрей Богдан Яким, інші священнослужителі.

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Святий великомученик Христовий Георгій». Близько 1730 року. Автор – ієромонах Іов (Кондзелевич). Походять із храму с. Окорськ Локачинського деканату. Матеріали: дерево, левкас (ґрунт із крейди і клею), темпера, олія, сріблення, золочення. У 1986 році ікона потрапила до Волинського краєзнавчого музею внаслідок наукової експедиції. Реставрована 1999 року у Академії образотворчого мистецтва і архітектури Києва студенткою реставраційного відділу Катериною Слотою.

Поханування святого Георгія на Русі широко розповсюдилося у другій половині XIII століття, після татаро-монгольської навали. У ньому бачили звиязця і захисника. Його образ став актуальним і в час національно-визвольних змагань українського народу XVII – XVIII століть.

Зображення святого Георгія на повен зріст як воїна бере початок з Візантії, де його шанували як покровителя імператорів. На Україні особливого поширення набула ікона його чудесної перемоги над змієм, яка імпонувала давнім народним уявленням про боротьбу добра зі злом. Усе за тими ж, вкоріненими в народну свідомість, звичаями святого Георгія називали в нас Юрієм, бо він асоціювався з дохристиянським богом сонця Ярилом (Юрилом). На поданій іконі у глибині пейзажу також є невеличка сцена з Юрієм на білому коні, що поразив дракона, а віддалік стоїть царівна (подібний образ цього ж автора описано в нашій газеті за квітень-травень 2010 року).

Представлено святого в рицарських обладунках, зі списом, мечем і щитом. Усю його постать охоплює червоний плащ – об'єднувально-яскраве тло для неї. Суттєвим є те, що відсутня войовничість у зображенні римського ратника, який був на службі у цезаря Діоклетіана на початку III століття. Натомість за християнськими традиціями образ передає нам святого в ін-

шому, духовному житті після його мученицької смерті. Він стоїть перед Богом як воїн Христовий і молиться за нас.

Ангелоподібний лик угодника має аристократичні риси. Погляд великих, виразних очей забирає глядача в інший, незглибимий світ. Над головою Георгія на списі розвівається довгий рожево-білий прапор із золотим хрестом. Зображення хреста повторено на срібних латах святого і на його срібному щиті. Християнську символічну мову можна прочитати і в зображенні меча: та його частина, яку бачимо над щитом, – хрестоподібна.

Величність постаті святого Георгія підкреслена низьким поземом, що відтворює триплановий пейзаж. Цікаво, що він поданий за законами зворотної перспективи. Це проявилось у колірному вирішенні, де в міру віддалення тональність і світло підсилюються. На іконі подається духовний світ, а в ньому – інша дійсність, інша перспектива. Передній план пейзажу передано найтемнішою барвою – це морок земного існування. Другий план, зелено-брунатний, говорить про духовні подвиги людини. Найвіддаленішими зображено ясно-голубі гори з білими вершинами, що символізують вищу мету людського життя – досягнення духовної вічності з Богом. Такий символізм розкриває незбагненне, робить зримим незриме для тих, хто здатний сприймати його. Хоча живопис цієї ікони має риси бароко з реалістичною передачею пейзажу й портрета, все ж відображає знаково-символічну систему, утворену ще візантійською культурою.

Автор був великим майстром пензля і подвизником на ниві духовності. Пізнавши мову його творіння, ми відкриваємо вічні істини християнської мудрості.

Лариса ОБУХОВИЧ,
художниця-реставраторка
Волинського краєзнавчого музею

У проповіді архієпископ зазначив, що Господь Ісус Христос творив чудеса не лише протягом Свого земного життя, а й сьогодні різними способами нагадує про Себе. Те, що на зрізаному дереві бачимо хрест, означає: Бог хоче від нас духовного зростання, укріплення у вірі. «Творець вибрав вас для того, щоб ви не просто раділи цьому знаменню, а й розуміли велику відповідальність, яка постає перед вами. А це – жити праведним християнським життям, любити ближнього свого, як самого себе, відвідувати щонеділі та у свята храм Божий», – підкреслив архієрей. Водночас було наголошено, що це також і певне попередження. Якщо мешканці зневажають Божий знак, то можливо й таке, що Всевишній, не побачивши зміцнення віри, допустить на цю місцевість якесь лихо. Тому кожному з присутніх потрібно збагнути всю важливість події й стати рівнішими у вірі, молитві, моральності, любові.

У Молодіжному братстві

3 квітня у луцькому жіночому монастирі Святого Василя Великого прочитали лекцію для молоді на тему «Православ'я та інтернет». Її організував декан монастирів епархії ігумен Константин (Марченко).

У заході взяли участь намісник жидичинського Свято-Миколаївського чоловічого монастиря, духівник Молодіжного православного братства Преподобного Миколи-Святоші, князя Луцького, ігумен Яків (Мілян), насельник цієї обителі ієромонах Макарій (Дядюсь), доцент Луцького національного технічного університету Володимир Лотиш, члени Братства та інші.

На початку лекції ігумен Константин зазначив: побутує думка, що інтернет та православ'я – несумісні речі. Однак у мережі можна працювати й на славу Божу, вибираючи лише корисне для себе. Православний християнин має уникати всього шкідливого у «світовій павутині».

Отець Макарій розповів про залежність від інтернету і шляхи подолання цієї недуги. Зокрема, що батьки повинні більше цікавитися тим, чим займаються діти в інтернеті, навіть якщо в новітніх технологіях вони нічого не розуміють. Потрібно відслідковувати, з якою віковою категорією спілкується син чи донька. Також о. Макарій запропонував у час Великого посту обмежувати себе не тільки в їжі, а й у перебуванні за комп'ютером. Але якщо людина стала вже настільки залежною, що нікого не чує й не бачить, то це ознаки початку хвороби. Тут можна порадити лише з любов'ю поставитися до цієї людини й молитися за неї, подавати записки за здоров'я, замовляти молебні.

Викладач університету пан Володимир у свою чергу розповів про історію створення комп'ютера, появу та розвиток інтернет-технологій.

У кафедральному соборі

6 квітня, напередодні Благовіщення, архієпископ Михаїл під час Усенічної особливим чином віддав шану жінкам, присутнім у храмі.

Спершу владика звернувся до них такими словами: «Бажаю вашим сім'ям порозуміння, миру, злагоди й любові. Сьогодні, подібно до архістратига Гавриїла, який, за переданням, вручив Діви Марії квітку, благовістичи їй волю Божу, я теж хочу подарувати кожній із вас квітку. Так бажаю пошанувати жіноцтво й материнство». Після промови архієрей особисто кожній жінці вручив гвоздику.

Хто зна, чи не стане це початком гарної церковної традиції... В усякому разі, дівчата й жінки вийшли того дня з храму вельми втішені, з особливим настроєм.

У Рожищенському деканаті

7 квітня, на Благовіщення, архієпископ Луцький і Волинський Михаїл освятив хрест на купол новопорудженого храму Апостолів Петра і Павла в с. Берегово Рожищенського деканату. Із ним співслужили декан протоієрей Василь Шняк, настоятель парафії священник Андрій Голуб.

За Богослужінням владика звернувся до присутніх, зазначивши: «Недавно у деякого були сумніви, чи скоро ви збудуєте храм, чи зможете його збудувати взагалі. Сьогодні ж, хоча громаді лише три роки, є вже церква й

Закінчення на 6 стор.

ІНТЕРВ'Ю ДО ЮВІЛЕЮ

«ВТІШАЮСЯ, ЩО МЕНЕ ЗРОЗУМІЛИ»

Цього року архієпископ Луцький і Волинський Михаїл (у миру Тимофій Зінкевич) дякуватиме Богові за перші 45 літ, даровані йому Всевишнім. День народження архієпископа припадає на 9 травня, а 31-го виповниться сім років, як він очолює волинську кафедру. На Трійцю 2004-го Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет наприкінці Літургії з нагоди храмового свята луцького собору представив краям нового єпископа.

– Ваше Високопреосвященство, свого часу, до призначення на волинську кафедру, Ви не раз бували в Луцьку, постригали тут у чернецтво майбутнього єпископа Кіровоградського і Голчанівського Марка. Тож з яким відчуттям Ви йшли на це місце? Що в душі почували, наскільки були впевнені, що зможете все підняти?

– 2004 року після смерті владики Якова Священний Синод призначив мене керуючим Волинською єпархією. Я до того був у митрополита Якова, тому що то був мій наставник, при якому я ріс. Ми з ним багато спілкувалися. Дещо він розповідав із життя єпархії, чим він займається, як урядуює, які є проблеми. Але дуже багато про Волинську єпархію я не знав. І тому на мене лягала відповідальність не просто керувати нею, а підтримувати цей дух, який унаслідок від митрополита, – дух побожності, дух патріотизму, дух відстоювання своєї віри. Власне, з цього й починав своє служіння. А в подальшому займався вирішенням тих проблем, які випали на долю Волинської єпархії.

Зокрема, тільки вступивши на кафедру, трапилося пройти перше випробування – це пожежа у семінарії, яка вщент знищила навчальний корпус. Але мене це надихнуло відродити духовну школу на Волині, яка славилася в минулому. Тому, зважаючи на бажання вірян, ми взяли разом відбудувати Волинську духовну семінарію. У новому корпусі зможуть жити, навчатися, харчуватися 120 чоловік. Буде в ньому семінарська церква, класи, бібліотека, актовий зал, спортивний зал, їдальня, гуртожиток.

Разом з тим я симпатизую подвижницькому монашому руху, тому із задоволенням узявся відкривати монастирі – чоловічі й жіночі. І на сьогодні ми маємо діючих чотири монастирі, де спасаються молоді ченці й черниці, ревні у православ'ї. Це добре і для прикладу мирян, тому що монастирі – осередки віри, як було здавна. Це другий напрям, який довелося мені взяти за основу й розвивати.

І третє – це безпосередньо парафіяльне життя. Так Господь дає: щороку ми освячуємо до десяти нових храмів. Єпархія збільшилася священнослужителями і парафіями, а отже, і новими храмами. У нас щороку все більше і більше стає типових церков і все менше стає пристосованих приміщень. І кількість вірян збільшилася у нашій єпархії. Це спільна робота всіх, не тільки моя. Розвиток духовності, розвиток Церкви на Волині – заслуга священнослужителів, заслуга мирян, заслуга друзів Церкви. І сьогодні я принагідно дякую всім, хто спричиняється до відродження духовності на Волині в душі любові до своєї віри, до своєї країни, до своїх батьківських традицій.

– Коли Ви прийшли, побачили, – очевидно, виникло питання: з чого ж розпочинати? Що найперше треба було зробити?

– Мій принцип, з яким я сформувався як єпископ, – це принцип «священик – у народ». Найперше, що я наголосив священнослужителям: іти до людей, спілкуватися з людьми, знати їхні духовні проблеми, тому що епоха Радянського Союзу диктувала зовсім інші цінності. Тоді свя-

люди, які симпатизують цій ідеї чи тим цінностям, які сповідуєш. А далі саме життя підказувало, в якому напрямку треба рухатися. Було відкрито капеланську службу, яка зайнялася діяльністю у спецзакладах, куди священнослужитель рідко доходив або взагалі не доходив, а був потрібен. Співпраця почалася з молоддю, дітьми, було утворено Молодіжне братство. Інший напрям, який ми взяли, – була створена паломницька служба. Пізніше постало питання глибше висвітлювати наше життя, бо було що розказати і було бажання ділитися досвідом. І тому прес-служба переросла в інформаційно-видавничий відділ, у який увійшло видавництво «Ключі». Почали відстежувати інформацію, реагувати на проблеми в Україні, повідомляти про ставлення Церкви до тих чи інших питань. Бу-

ценики, і роблять не тому лише, що я від них вимагаю, а розуміють, що це важливо. Тому втішаюся духовенством єпархії. Тільки гарні слова можу сказати на їхню адресу, і благословляю їх сьогодні, і дякую їм за працю, яку вони покладають для спасіння ближніх, для їхнього духовного окормлення.

– А найбільша невдача?

– Ну ми працюємо над тим, щоб невдач не було. Та й насправді немає такої великої невдачі. Є якісь недопрацювання чи помилки. Але ми їх виправляємо. Тому сказати, що невдача, – це грішити проти Бога. Господь інколи попускає нам спіткнутися для того, щоб піднявшись, набратися сили і долати труднощі. Тому не хочучи нарікати на ті невдачі, які сталися, бо це наші провини і це Господь теж нам дає як урок, щоб ми духовно зростали.

– І ще за сім років сталися «три світові прориви», якими може похвалитися тільки Волинь. Це єрусалимський, синайський і грузинський напрямки паломницької служби. Тому що ми вперше змогли і наш прапор там поставити, і українською мовою служити там. А як далі ця стежка протоптуватиметься?

– Дійсно, це момент приємний. Це було духовне піднесення і радість усіх, хто, побувавши вперше на Святій Землі, міг звершувати у тих місцях Боже-ственну Літургію, причащатися Тіла Христового. Уперше волинські прочани піднялися на гору Синай, де Господь дав скрижалі Мойсею. Ми там згадували із любов'ю про Україну і молили-ся там за Україну, за Волинь, за мир, за добробут людей, за те, щоби під мирним небом Батьківщина жила і процвітала. Ми поставили український прапор. І я думаю, якщо Господь на цій горі чув Мойсея, то почув і наші молитви, які ми в той момент на тому святому місці возносили. Ну і перша Літургія на горі Синай, яку ми звершили. Принесена безкровна жертва на тому місці, де Господь лицем до лица спілкувався з Мойсеєм.

Звичайно, «грузинський прорив» – це контакт із нашими братами по вірі, це добрий почин для подальших доброзхристиянських стосунків, які повинні бути між православними і взагалі між християнами. Налагоджуємо ті стосунки між Київським та Московським Патріархатами: загалом іде процес зближення і порозуміння. Він може, йде повільно, може, на окремих островах, але це зближення все одно відбувається і цей процес не зупинити. Його, звичайно, недруги наші можуть призупинити, але зупинити його неможливо. Хай вони знають, що стоять на порозі Богу і не коряться Христу, який хоче, щоб ми всі були єдині. Так як Господь в молитві просив: «Боже, хай будуть вони єдині, так як Ми з Тобою єдині». Тому хай не перечать нам вороги, щоб православні в Україні були єдиними, і щоб усі жили тут мирно, якої б нації, якої б релігії вони не були. Свідчитимем за себе, свідчитимем Слово Боже українцям та іншим народам.

Андрій ГНАТЮК

Світлина інформаційної служби єпархії

щеник не міг бути серед людей. Він просто правив, хрестив, вінчав і на тому обмежувалася його діяльність. Як наслідок – люди не мали духовної освіти, не знали навіть, як себе поводити в храмі. Лише віра, що була в серці людей, спонукала їх брати участь у великих святах, великих діях, які відбувалися в храмах. Тому людей треба було навчити, виховати і, власне, це було перше завдання, яке я поставив перед собою і перед священниками.

– Усі відзначають, що єпархія виросла за ці сім років. Чимало підрозділів, відділів створено в її консисторії. Наскільки Ви задоволені їх роботою? Що влаштовує, що ні, що б Ви хотіли покращити вже, а що, можливо, з часом?

– Меж досконалості нема. Перше, що ми зробили, – відкрили нашу єпархіальну газету, відкрили прес-службу. Це такий початок діяльності – висвітлювати, чим живемо, розказувати людям про наші переконання. Ми не ставили собі завдання критикувати будь-кого чи говорити погано про будь-яку конфесію. У першу чергу треба розказувати про самого себе, що ти собою являєш. Розкажи, що ти собою являєш, куди ти йдеш – і за тобою потягнуться ті

люди бажання чути проповідь священнослужителя не лише в храмі, а й за межами храму. Створили радіостудію «Благо», телестудію «Собор», щоб люди могли, перебуваючи вдома, послухати Слово Боже, подивитися про життя Церкви, могли збагачуватися духовно постійно, а не лише на Богослужінні.

– Що, на Вашу думку, Вам найбільше вдалося і що не вдалося, що є в планах?

– Втішаюся, що мене зрозуміли священнослужителі, що вдалося їм донести моє бачення життя Церкви. Я побачив у них відгук і бажання так працювати. Бажання працювати для слави Божої, для України, для спасіння своєї душі, бажання опікуватися людьми, допомагати їм – ставати справжніми духівниками. Ось ця співпраця зі священнослужителями дала можливість сьогодні бачити, як наповнюються храми Київського Патріархату. Усі. Людей збільшилося в декілька разів. Тобто люди, які раніше не ходили до храму, почали ходити; люди, які побачили, куди ми йдемо, почали об'єднуватися навколо Київського Патріархату. Не можу сказати, що це вповноті вдалося, це судити краще зі сторони. Але відчуваю, що мене розуміють свя-

ЛІСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Відчинімо серце!

У мене на стіні висить така стара картина, на якій зображено чоловіка, який стукає у двері. Але видно, що немає клямки, тобто відмикнути йому мають ізсередини. Ця картина підтверджує слова: «Хто стукає, тому відчинять»...

У дитинстві я уявляла, що той чоловік – це Бог. Казала мамі: «Дивись, який гарний Бог, але Він чомусь сумний». Так мені тоді здавалося... І справді, той чоловік досить схожий на Ісуса Христа...

Але ось нещодавно, подивившись на цю картину, я подумала, що то справді Ісус, який сту-

кає у наші серця і благає, щоб ми дозволили йому ввійти...

Ви скажете, що значить – стукає? Ми християни, ми віримо в Бога, ми ходимо до церкви, читаємо Біблію... Так, ми себе вважаємо християнами, але чи насправді так є?

Ідемо до церкви. Але під час служби дивимося на сусідку, яка загасила свічку, коли «не можна було», або коли не перехрестилася, «де треба було». Замість молитися і задумуватися над змістом служби, думаємо про щось таке приземлене, зовсім недоречне на цей час. Вийшовши з церкви, знову ж таки починаємо переми-

вати кісточки іншим, і так постійно. Завжди знаходимо на свою голову гріх, бо не обходимо його праведно.

Таким чином ми забуваємо про Бога, тому що коли грішимо – відштовхуємо Його. Ми робимо зло замість добра й потрапляємо у тенета диявола, який нам нашіптє: «Це життя не вічне. Треба отримати побільше насолоди від життя».

А Бог усе бачить і хоче нас врятувати... Він хоче, щоб ми зрозуміли свою гріховність і повернулися до Нього... У нас є совість доказом цього. Але ми зазвичай намагаємося її не чути, замаскувати, знищити.

Ось тому так і виходить, що Бог стоїть біля дверей нашого серця і гучно стукає у них, бо не Сам повинен відчинити, треба, щоб це зробили ми. А ми своєю байдужістю, ницістю, гріховністю робимо ці двері товщими і товщими, за якими вже не чуємо Його стуку...

СХАМЕНІМОСЯ! Відкиньмо метушню, клопоти і задумаймося, яке майбутнє нас чекає, коли не відчинимо Богові свій серця...

Єлизавета ГОРЩАР,
Луців Турійського деканату

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на 2, 4 стор.

постав хрест на куполі, і для вас тут пролунала блага звістка. Нехай цей Божий дім, хрест на ньому оберігає ваше село від усяких лих і напастей».

У Володимирському
міському деканаті

9 квітня наш архієпископ освятив хрест у с. Островок Володимирського міського деканату на місці, де будуватимуть храм Апостола Андрія Первозваного. Із ним співслужили декан протоієрей Юрій Пилипець, районний декан протоієрей Євген Шевчук, настоятель храму протоієрей Сергій Кібаш.

За Богослужінням владика звернувся до присутніх, зазначивши: Господь Сам обирає місце будівництва Божого дому й на тих людей, котрі трудитимуться там, завжди посилає Своє благословіння. Чим більше храмів буде, тим гучніше лунатиме молитва, підкреслив архієрей.

Побільше духовних видань!

7-10 квітня наша Церква вперше взяла участь у Всеукраїнському фестивалі християнської книги, що цього року в'яте проходив у столиці в Національному університеті фізичного виховання і спорту.

На виставковому стенді Патріархії було представлено й книжки видавничого відділу «Ключі» Волинської єпархії. За словами його завідувача Дмитра Головенки, те, що Київський Патріархат взяв участь у такому форумі, є показником динамічного розвитку церковного книговидавання. Адаже на спільному стенді було презентовано книги й інших видавництв УПЦ КП: «Благодатний вогонь» Чернівецької єпархії, парафії Святого архістратига Михаїла (с. Пирогів на Київщині), Київського молодіжного православного братства Святих князів-страстотерпців Бориса і Гліба та інших.

Також керівник «Ключів» був приємно вражений тим, як відвідувачі зацікавилися газетою «Волинські єпархіальні відомості». Навіть коли жодного примірника не залишилося, люди підходили й просили ще.

Дмитро Головенко взяв участь у деяких семінарах, що проходили протягом фестивалю: «Стратегічний контекст діяльності в кризових умовах», «Електронна книжка. Як це робиться», «Книжкові фінанси: собівартість, ціни, склад витрат, авторські відрухування – як врятуватися у морі цифр» та ін.

Найактуальнішими питаннями були: «Чи замінить електронна книга паперову?», «Чи потрібно поширювати християнську книгу в інтернеті?». Спеціалісти стверджують: 48% громадян читають книжки, але щороку 2% відходять від паперової книги, замінюючи її електронною. Проте як театр не зник, коли з'явилася кіно, а кіно – коли телевізор, так і паперову книгу ніколи не замінить електронна. Художня ж і духовна книжка нині видається переважно в паперовому, класичному варіанті, але й тут настають часткові зміни, наголосив Д. Головенко.

Так само й інтернет. Завідувач «Ключів» зазначив, що християнським книговидавцям необхідно йти у «світлову павутину». Бо ігнорувати технічний прогрес – неправильно. Потрібно популяризувати християнські цінності через усяке добре друковане слово.

У Луцькому районному деканаті

12 квітня настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Маяки (Княгинінок) Луцького районного деканату протоієрей Михайло Бучак за нагоди 50-річчя Маяківського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів – лінгвістичний лицей» на запрошення його директора Євгена Возняка відслужив молебень за здоров'я вчителів, усіх працівників, учнів.

Того ж дня в цьому навчальному закладі відбулось урочисте відкриття кімнати духовності. У ній планується перегляд релігійних фільмів, створення відповідної бібліотеки, на прохання батьків здійснюватиметься Сповідь і Причастя дітей.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavja.lutsk.ua

ВАРТО ЗНАТИ

ЛЮБОВ ЧИ КАНОН?

Низка цитат. Висновки ж зробить самі

Священнослужителям і мирянам раджу прочитати видання в п'яти книгах «Не от мира сего». Жизнь и учение иеромонаха Серафима (Роуза) Платинского», написану ієромонахом Дамаскіном (Христенсенем) з благословення Московського Патріарха Алексія II. Отець Серафим – відомий подвижник Православ'я, американець англо-саксонського походження, який перейшов у Російську Церкву. Один православний зі США, пробувши декілька місяців у Росії, розповідав: «Як тільки ставало відомо, що я з Америки, обов'язково запитували, чи знайомий із о. Серафимом (Роузом). Це вражає! Здається, його знають усі, навіть діти. А його роботи, як і саме життя, вважають надзвичайно важливими для нинішнього відродження Русі».

Ось уривки з цих книг.

● «Скільки людей живуть ніби „згідно з правилами і законами“, але зовсім не похристиянськи. Адаже християнській совісті не указ усякі вимоги церковних властей, хоч би якими „канонічними“ вони визнавалися. Сліпий послух заради послуху – ось причина настільки широкого поширення сергіанства в наш час, як у Московській Патріархії, так і зовні».

● «Якщо прискіпливо дотримуватись букви кожного правила, православних християн узагалі не залишиться! Навіть наш єпископ у Сан-Франциско і сам „неканонічний“, оскільки не дозволяється переводити єпископів з однієї єпархії в іншу (між іншим, це положення не давно викликало конфлікти у Грецькій Церкві). Також не відповідає канонам рукоположення в диякони до 25-ти, а в священники до 30 років, тобто майже всі наші батюшки – „неканонічні“».

● «У 1976 році американській православній мисії було завдано ще одного удару: Російська Зарубіжна Церква зобов'язала новонавернених, раніше приналежних до інших православних Церков, хреститися заново... Єпископ Нектарій був схвильований нечуваним нововве-

денням. Він навіть вважав, що повторне хрещення „змиває“ благодать першого».

● «Ми переконались, як о. Серафим, сам пройшовши довгий шлях у Православ'ї, злившись з ним душою, тепер радий людям не проявляти своєї ревності, „розтопуючи“ іншу віру».

● «Ставлячи ці питання, мимоволі згадує святого Інокентія Аляскинського. Довелося йому відвідати францисканські монастирі в Каліфорнії. Будучи православним, він доброзичливо ставився до католицьких монахів і священників. Не називав їх образливо. По-моєму, саме це ставлення до християн інших Церков і є істинно православним».

● «Їх холодна „правильна“ логіка не допускала прощення...»

На біду, в одного з них брат все ще служив у грецькій архієпископії. Одного разу, приїхавши в Платину, цей „правильний“ гордо заявив о. Герману: «Звісно ж, я не молюсь за брата!» Мова йшла про поминання православних під час Літургії. Приголомшений о. Герман тут же пішов до о. Серафима:

– Уявляєш! Він говорить таке про рідного брата, іх обох висвячував один єпископ!

Отець Серафим тільки ошелешено подивився на брата у Христі, потім сказав, зітхнувши:

– Що ж, він і в цьому „правильний“».

А мама о. Германа, чуучи подібні історії про „надправильних“, одного разу сказала: «Ну, можливо, вони і православні, але чи є вони християнами?»

● «Коли появився заклик допомагати голодуючим Уганди (а становище там було надзвичайно важке: не вистачало одягу, не говорячи вже про духовну літературу й ікони), один із «уставників» запитав отця в листі, чи доречно вважати братами православних африканців, адже вони прийняли новий календар, належать до нової, «безблагодатної» Церкви, і чи потрібно таким допомагати? «Краще я чим можу посприяю гідній православній сім'ї чи організації», – писав він».

● «...Знання правильних догматів досягається розумом, і часто буває безплідне, гордовите і самолюбиве... Істина ж віра в Христа – у серці, і вона плідна, терпелива, любляча, милосердна, людинолюбна, співстраждальна, спражена правди, від земних пристрастей віддається і до єдиного Бога лине...»

● Блаженний Августин свідчить: «Віра без любові – від диявола!»

Підготував протоієрей Михайло БУЧАК, капелан Волинського національного університету імені Лесі Українки, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Маяки (Княгинінок) Луцького районного деканату

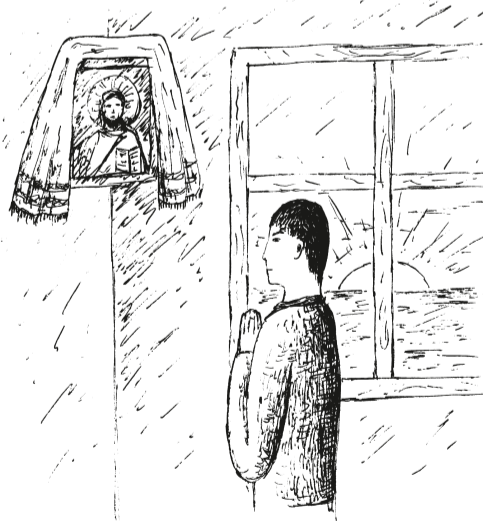
АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

БУДЕНЬ ХРИСТІЯНИНА

Перебуваймо з Богом від ранку до смерканку

Відвідування храму, щира молитва у ньому – невід'ємна умова здобуття Царства Небесного. Проте як поводитися людині за межами храму? Як протистояти гріховності світу, не поринаючи разом з ним у диявольську багнюку?

Звісно, самій людині важко знайти правильну відповідь. Але щодня змушуючи себе перегля-

дати духовну літературу, зокрема Святе Письмо чи праці святих отців, можна віднайти відповідь на будь-яке запитання.

Ось як учить святитель Йоан Золотоустий розпочинати свій робочий день: «Коли вийдеш з дому, слідкуй лиш з одним: щоб тобі не зустрітися з гріхом, бо він призведе нас до падіння; а без гріха і диявол не зможе нам нічим зашкодити».

Скажете, як можна згрішити, щойно вийшовши з дому? Можливо, серце наше й залишиться непохитним, але що робити з очима та вухами? Господній пророк нам радить: «Не дивися на всі боки на вулицях міста ... і відвертай око твоє від жінки благовидної і не задивляйся на чужу красу: багато хто збився зі шляху через красу жіно-

чу» (Сир. 9:7-8). Так і заміжня жінка, бачачи поряд жонатого чоловіка, нехай відводить свій погляд.

Увесь день ми повинні перебувати у молитві разом з терпінням, бо терпіти доводиться не тільки спокусливі й недвозначні погляди, а й зухвалі слова та вчинки. Тому навіть якщо на нас хтось зводить наклепи, безпідставно звинувачує, ми повинні мужньо втримувати диявольські нападки, намагаючись тихо та розважливо пояснити свою невинність. Жодні лихі слова не мають виходити з наших уст, жодні звинувачення та дратівливості. Бо, як каже Золотоустий, «ліпше впасти і покалічити тіло, ніж вимовити таке слово, яке загубить нашу душу». Тим паче, що «розсудливість робить людину повільною на гнів, і слава для неї – бути поблажливою до провин» (Притч. 19:11).

Буває, ми грішимо тим, що нарікаємо на роботу, якою займаємось, і постійно нею невдоволені. Заздримо комусь із ближніх, у кого краща робота, більш оплачувана, більш успішна.

Прагнути до професійного зростання – похвально. Інша річ, що справжній християнин навіть подумки не багатиме того, що є в іншого, бо цим порушив би десяту заповідь: «Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого». Хоч би якою непристизною була ваша робота, «потрібно соромитися не її, а навпаки – неробства й лінивства», – навчає святитель. У вас невеличка зарплата й хотілося б більшої? «Шукайтей найперше Царства Небесного і правди його, а решта вам додасться». А тим часом «краще небагато зі страхом Господнім, ніж великий скарб, і при нім тривога» (Притч. 15:16).

Ваш робочий день підходить до завершення, ви змогли відвернути себе від гріховних спокус і налаштовані йти додому? Підготуйте себе до нових випробувань, які можуть очікувати на вас у родинному колі. Повечерявши й трішки перепочивши, ви повинні проінятися пікуванням про своїх рідних. Які б не спіткали вас

суперечки у сім'ї, «нехай сонце не заходить у гніві вашому», – вчить апостол Павло (Еф. 4:26). Тому з любов'ю, переступивши через «я», швиденько помиритесь зі своєю половинкою. Поговоріть про щось приємне, що цікавило б вас обох. Маючи дітей, переключіть свою увагу на них: повчіть разом уроки зі старшими, побавтеся іграшками з меншенькими. При тім пам'ятайте, що «не можна роздратовувати своїх дітей, але потрібно виховувати їх в навчанні та настановках» (Еф. 6:4).

Треба привчати дітей до читання Святого Письма. Навіть якщо малеча вмє читати, хай не робить це на самоті, разом аналізуйте прочитане й пояснюйте дитині. Її потрібно вчити бути християнином, найперше вселити страх Господній, бо «страх Господній – відганяє гріхи» (Сирах. 1:21).

Тому з любов'ю і великим терпінням учіть дітей Слова Божого, навчайте виконувати заповіді Божі, ходити до церкви щонеділі й на свята, часто сповідатись та причащатись, бо «краще померти бездітним, ніж мати дітей нечестивих» (Сир. 16:32).

Розібравшись з усіма сімейними справами, побажавши усім доброї ночі, ви маєте намір помолитись не тільки устами, а й серцем і лягти спати. Проте ревний християнин ніколи не ляже спати, не проаналізувавши свої вчинки за прожитий день. Саме тут і слід розпочати суд совісті, вимагаючи від неї звіту: які мали протягом дня гріховні думки, чи заподіяли шкоду ближньому... Щоб ці думки не перейшли у діло. Робіть так щовечора: тоді, без сумніву, наступного дня ви будете не такі швидкі на подібні вчинки.

«Бо коли б ми судили самі себе, то не були б судимі. Бувши ж судимі, караємось від Господа, щоб не бути засудженими зі світом» (1 Кор. 11:32).

Валерія ЛЕСЮК
Ілюстрація Арсена ГРЕБЕНЮКА

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

ТВОРЕННЯ ЗАВЕРШЕНО

І сказав Бог: нехай родить земля душу живу за родом її, тварин і плазунів, і звірів земних за родом їх. І стало так. І створив Бог звірів земних за родом їх, і худобу за родом її, і всіх плазунів земних за родом їх. І побачив Бог, що це добре. І сказав Бог: створімо людину за образом Нашим [і] за подобою Нашою, і нехай володарює вона над рибами морськими, і над птахами небесними, і [над звірами,] і над худобою, і над усією землею, і над усіма плазунами, що повзають по землі. І створив Бог людину за образом Своїм, за образом Божим створив її; чоловіка і жінку створив їх. І благословив їх Бог, і сказав їм Бог: плодіться і розмножуйтеся, і наповнюйте землю, і володійте нею, і владарюйте над рибами морськими, [і над звірами,] і над птахами небесними, [і над усякою худобою, і над усією землею,] і над усякою твариною, що плазує по землі. І сказав Бог: ось, Я дав вам усяку траву, що сіє насіння, яка є на всій землі, і всяке дерево, яке має плід, що сіє насіння; – вам це буде в їжу; а всім звірам земним, і всім птахам небесним, і всякому [плазуну] на землі, в якому душа жива, дав Я всю зелень трав'яну в їжу. І стало так. І побачив Бог усе, що Він створив, і ось, добре воно. І був вечір, і був ранок: день шостий (Бут. 2:24–31).

У шостий, останній день було створено фауну і людину.

«І сказав Бог: нехай родить земля душу живу за родом її, тварин і плазунів, і звірів земних за родом їх. І стало так».

Всевишній звертається тепер до землі, подібно до того, як до неї звертався для створення рослинності. Це слід розуміти так, що Господь дав землі силу, яка живить, а не так, як вважають деякі природознавці, – нібито земля, що зігрівалася теплом сонячного проміння, сама породила тварин. У різноманітному світі природи нема ані найменшого натяку на те, що якийсь вид тварин міг перейти в інший (наприклад, трав'яна – в хижу). «Коли сказав Бог: нехай виростить земля, – писав Василій Великий, – це не означає, що земля вже носить те, що в ній; але Той, що дав повеління, дарував землі і силу».

І створив Бог звірів земних за родом їх, і худобу за родом її, і всіх плазунів земних за родом їх. І побачив Бог, що це добре.

Згідно з геологічними даними, на Землі немає ні сліду перетворення риб на амфібій чи плазунів на ссавців. Усі ці види з'явилися водночас, тобто такими, якими їх створив Усемогутній.

І сказав Бог: створімо людину за образом Нашим [і] за подобою Нашою, і нехай володарює вона над рибами морськими, і над птахами небесними, і [над звірами,] і над худобою, і над усією землею, і над усіма плазунами, що повзають по землі.

Біблійний текст образною мовою представляє нам створення людини як винятковий за характером Божественний акт. Тут утретє відбувся в повному розумінні творчий акт (барá), оскільки людина у своїй сутності має дещо таке, чого не було у створеній до неї природі, – духу, що відрізняє її від усіх інших істот. «Створімо», – так Господь промовив не до ангелів, як вважають юдейські рабини, а до Свого Сина і Святого Духа, як говорять усі отці Церкви. І тут вперше над створенням з'явилось таємниче світло Найсвятішої Трійці. Отже, людині дано панування над світом не як «керуючому» або поставленому вище «доглядачеві», але як цареві й вождеві, покликаному привести все творіння до його останньої мети.

І створив Бог людину за образом Своїм, за образом Божим створив її; чоловіка і жінку створив їх.

Грецьке слово «образ» (eikon – звідси «ікона») означає «портрет» або «зображення», тобто щось створене за зразком (prototypos – «першообраз, прототип») і що має подібність зі зразком, хоча й не тождєно останньому за природою.

За словами Йоанна Золотоустого, «образом» Бог назвав образ панування, а «подобою» – те, що людині потрібно бути подібною до Бога лагідністю, смиренністю і взагалі добродієм. Святий Йоан Дамаскін трактує, що «за образом» означає розум і волю вибору; а вираз «за подобою» – уподібнення Богові через творення добра, наскільки це можливо. Однак така думка не загальноприйнята в отців. Святий Кирило Олександрійський не робить жодної різниці між «образом» і «подобою», вважаючи обидва слова такими, що мають одне значення. На думку митрополита Московського Філарета (Дроздова), образ і подобу Божі не потрібно трактувати як дві відмінні між собою речі, тому що в Слові Божому часто вживається одне із цих слів у тому ж значенні, як і обидва разом узяті.

Чи є тіло людини образом Божим? Святий Василій говорить: «Бог є Дух, і образ Божий повинен бути духовний».

І благословив їх Бог, і сказав їм Бог: плодіться і розмножуйтеся, і наповнюйте землю, і володійте нею, і владарюйте над рибами морськими, [і над звірами,] і над птахами небесними, [і над усякою худобою,] і над усією землею, і над усякою твариною, що плазує по землі.

За словами Йоана Золотоустого, спочатку всі творіння були підвладні людині. Звірі тремтіли і боялися свого владика. Коли ж людина через непослух втратила відвагу, тоді й влада її змінилася.

Гравюра Ю. Ш. Карольсфельда

І сказав Бог: ось, Я дав вам усяку траву, що сіє насіння, яка є на всій землі, і всяке дерево, яке має плід, що сіє насіння; – вам це буде в їжу; а всім звірам земним, і всім птахам небесним, і всякому [плазуну] на землі, в якому душа жива, дав Я всю зелень трав'яну в їжу. І стало так.

Великим є піклування Господа про створення Ним людину! Господь перш ніж людина почала непокоїтися від того, що земля не в змозі прогудувати таку величезну кількість тварин, забажав одразу втішити її й показати, що вона,

як і всі безсловесні, буде мати повний достаток, оскільки земля, за велінням Господа, забезпечуватиме їх їжею, повчав Йоан Золотоустий.

І побачив Бог усе, що Він створив, і ось, добре воно. І був вечір, і був ранок: день шостий.

Усе, що тільки повелів Творець, звершилось, усе отримало належний порядок. Закінчивши створення людини створення всього видимого світу, Бог побачив: усе, що Він створив, – дуже добре.

Священик Микола ЛЕСЮК

Не розумієте деяких місць у Святому Письмі? Бажаєте ґрунтовних пояснень окремих цитат із Біблії? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; pres-sluzhba@ukr.net

ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ

«СКАРБИ – НА НЕБІ»

Світлої пам'яті Михайло Хомік із дитячих років од своїх побожних батьків запам'ятав ці слова Спасителя й аж до смерті жив його заповідями.

Народився брат Михайло в історичному Городлі на Холмщині. Відоме воно прадавніми українськими православними святинями, зокрема церквою Святого Миколая. У міжвоєнній Польщі масово закривали й нищили православні Божі доми на Холмщині, та цей храм вистояв.

Зі створенням так званої народної Польщі розпочалося примусове виселення українців Забужжя до «комуністичного раю», в СРСР. Жителі Городла були в числі перших, що musiли залишити рідну землю, роками нажите майно, будівлі й вирушити у невідомість. Переселенцям дозволяли брати лише найнеобхідніші речі, все решта стало власністю польської держави. Кожна сім'я старалася взяти найцінніше: речі, одяг, взуття, продукти, сільськогосподарське знаряддя. Все це складали на підводи, часто запряжені волами, коровами, і вирушали за Буг.

Михайло Хомік, пам'ятаючи заповіді Христа, положив на свого воза три давні, з XVIII ст. дзвони із церкви Св. Миколая. Не хотів, щоб дісталися вони польським комуністам, які або передають їх римо-католицькому костелу, або просто здають на брухт. Ті дзвони привіз він аж у Південну Україну, куди переселили холмщаків. Згодом вони рушили тими ж возами, запряженими коровами, на Волинь, найближче до рідної Холмщини. Поїхала й родина Михайла Хоміка разом із дзвонами. Осіла в с. Озденіж на Волині (Луцький районний деканат).

– В Озденжі, в церкві Казанської ікони Божої Матері, спорудженій 1859 року, – розповідає Надія Павловська, – був великий дзвін. Його забрали німці як важливу сировину для військової промисловості. Тому після війни церква стояла без дзвонів. Яка ж наша була радість та й не менше здивування, коли ми дізналися, що один з переселенців, Михайло Хомік, земляк і друг мого покійного чоловіка, привіз три різні за величиною дзвони з села Городло на Холмщині. Інші рятували матеріальні скарби, а Михайло –

духовні, яких ні міль, ні іржа не нищить...

Про церковні дзвони, врятовані й привезені Михайлом Хоміком до Озденежа, добре пам'ятають інші старожили села.

– Незадовго до своєї смерті Михайло Хомік, – згадує Дарія Оксенюк, – просив своїх рідних і друзів: коли домовину з його тілом будуть везти на могилки, щоб обов'язково лунали врятовані дзвони.

...Оглядаю храм Казанської Божої Матері в Озденежі. Величаво мурована святиня зберегла первісний вигляд. Храм у підпорядкуванні УПЦ МП, його настоятель о. Степан дає дозвіл оглянути і зазяти на півку історичні дзвони.

Зі старостою церкви піднімаємося на дзвіницю. Перед нами постають три дзвони з церкви Св. Миколая в Городлі. Більш як півстоліття вони кликали вірних Озденежа на служби, ділили з ними сумні й радісні новини, одспівали в останню дорогу свого рятівника, Людину з великої літери, яка спочила після тяжких земних доріг, а праведними ділами – надіємося – знайшла вічні скарби на Небі.

Володимир РОЖКО,
історик-архівистДзвони храму Казанської ікони Божої Матері с. Озденіж, привезені з Холмщини Михайлом Хоміком
Світлина автора

ВІТАННЯ

9 травня архієпископові Луцькому і Волинському Михайлові виповнюється 45 років. Духовна консисторія, редакція газети щиро сердивно вітає владика з побажанням рясного Божого благословення, міцного душевного і тілесного здоров'я, натхнення, мудрості й терпеливості в управлінні єпархією! Принагідно повідомляємо, що урочисте святкування традиційно проходить 10 травня. Початок Богослужіння у кафедральному соборі Святої Трійці – 10 год. Вітання ювіляр прийматиме після подячного молебню.

Висвячено

Іподиякона Михайла Казанівського 3 квітня – на диякона.

Ювілеї

Храмам Великомученика Юрія Переможця: у Володимирі – 110 років, у с. Дубові Ковельського райдеку. – 20 років від освячення місця під будівництво;
храмам Святителя Миколая Чудотворця: в с. Скірче Горохівського дек. – 20 років від завершення будівництва, у с. Городище-1 Луцького райдеку. – 20 років від освячення місця під будівництво;
ієромонахові Іову (Богусевичу), скитоначальнику скиту Святого Духа Миколаївського чоловічого монастиря в с. Жидичин Ківерецького дек., 21 травня – 25 років;
священнику Сергієві Паладовському, настоятелю парафії

Апостолів Петра й Павла в с. Домашів Цуманського дек., 24 травня – 25 років;

протоієрею Андрієві Сидору, горохівському деканові, настоятелю парафії Вознесіння Господнього в Горохові, 16 травня – 20 років священничого служіння;

протоієрею Степанові Пилипу, настоятелю парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Заставне Нововолинського дек., 5 травня – 15 років священничого служіння;

протоієрею Ігореві Дружинцю, локачинському деканові, настоятелю парафії Преображення Господнього в Локачах, 27 травня – 10 років священничого служіння;

протоієрею Юрієві Пікулі, настоятелю парафії Рівноапостольного князя Володимира у Володимирі, 31 травня – 10 років священничого служіння.

Щиро вітаємо священнослужителів і мирян! Господнього благословіння та всіляких гараздів!

ОГОЛОШЕННЯ

Слухайте самі, радьте іншим!

Щонеділі о 7.30 – православна передача «Благо» на радіостанції «Сім'я і дім» (102,4 МГц). Автор і ведучий протоієрей Віктор Пушко пропонує розповіді про свята

й тлумачення недільних євангельських читань (рубрика «Слово душпастиря»), спілкування зі священнослужителями та мирянами на актуальні теми («Варто дослухатись»), а також церковні вісті, анонси тощо.

• Якщо Ви бажаєте отримати відповіді на запитання, практичні поради з християнського життя, почути змістовне тлумачення Біблії, – запрошуємо в нижній храм кафедрального собору Святої Трійці на **духовні заняття протоієрея Юрія Близнака**. Початок о 15 годині щонеділі.

• У Луцьку, по просп. Волі, 2 працює **єпархіяльний оптовий роздільний склад-магазин**. Тут можна придбати всю церковну утвар, ікони, священничий одяг, богослужбову та іншу духовну літературу тощо. Магазин працює в понеділок–п'ятницю з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва з 13 до 14-ї. За до-

відками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-25-58.

• Виконуємо **реставрацію та розпис** храмів, а також реставрацію, позолоту, посріблення євхаристійних набоїв: чаш, дискосів, лжиць та іншого церковного начиння. Тел. (050) 660-53-19.

Спасибі, працюємо далі

Раніше ми повідомляли, що один із медичних закладів французького міста Безансон пропонує благодійну допомогу для Володимир-Волинської центральної районної лікарні. Це, зокрема, сучасне медичне обладнання, устаткування, автомобіль швидкої допомоги. Але щоб доправити французьку допомогу

до України, потрібно було 32–35 тисяч гривень, і ми оголошували прохання про збір цієї суми.

Голова правління Благодійного фонду Матері Божої неустанної помічі протоієрей Микола Гінайло, який закликав усіх небайдужих долучитися до збору коштів на отримання цієї допомоги, повідомив інформаційній службі єпархії, що завдяки жерт-

водавцям, які відгукнулися, 27 березня медичне обладнання, устаткування, постіль уже доставлено до Володимира.

Однак на доставку реанімобіля збір коштів продовжується: р/р 26002230246001, МФО 303440, ВРУ КБ Приватбанк, ідент. код 25088094, Володимир-Волинський міський благодійний фонд Матері Божої неустанної помічі.

НЕКРОЛОГ

62 роки для Бога

Господь покликав у вічність Марію Попович, яка понад 60 літ була регентом і чтецем у храмі Архістрати́га Михаїла с. Липно Цуманського деканату. Її донька Людмила Гламазда так розповідає про новоспочилу.

«Наша мама, Попович Марія Овсіївна, народилася 4 грудня 1934 року в сім'ї церковного старости. З самого дитинства вона любила співати. Одного разу до старости у справах прийшов священник і, почувши чудовий голос, що доносився із саду, запитав: «Хто там так гарно співає?» – «А то моя мала», – відповів староста. То була субота і священник сказав: «Взавтра щоб вона була в церкві і співала в хорі!». І так сталось. То був 1949 рік.

Церква для неї – то було святе. Причини, щоб не піти до церкви на Службу, в неї не було. Разом з чоловіком прожили в парі 55 років.

Народили і виховали шестеро дітей. Діждала 13 онуків, 5 правнуків. Усіх дітей, а потім і внуків завжди вела за собою до Божого храму, вчила молитись Ісусу Христу, любити Пречисту Діву.

14 березня цього року мама захворіла, а 30 березня упокоїлась... І навіть останні слова, які прозвучали з її вуст, були звернені до Бога. Ми віримо, що мама наша не померла, а відійшла у вічність до Господа.

Сумуємо, любимо, пам'ятаємо. Шукала вона слави і похвали не від людей, а лише від нашого Небесного Творця. Церква для неї була земним небом, тому й співала вона 62 роки Всевишньому – співала розумно».

Архієпископ Луцький і Волинський Михаїл, духовна консисторія, настоятель липенської церкви священник Ігор Цилюрик висловлюють співчуття родині покійної, парафіянам і просять усіх молитися за рабу Божу Марію, аби Він оселив її «там, де праведні спочивають».

ПАЛОМНИЦТВА

25 квітня, 18 травня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 24 квітня й до 17 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

26 квітня, 9 травня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюче джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межиричі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 25 квітня і до 8 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 80 грн.

8 травня, 29 травня – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Юнівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба). Зголошуватися: на першу поїздку – до 6 травня, на другу – до 27 травня. Перший виїзд – 7 травня, другий – 28 травня о 23.30. Повернення – 8 травня і 29 травня о 23.30. Вартість поїздки 200 грн.

15 травня – до Маняви (Івано-Франківська обл.): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися до 13 травня. Виїзд 14 травня

о 23.30. Повернення – 15 травня о 23.30. Вартість поїздки 200 грн.

22 травня – до чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького р-ну. Зголошуватися до 21 травня. Виїзд о 9.00. Повернення – о 14.00. Вартість поїздки 10 грн.

22 травня – до святинь Львова. Зголошуватися до 21 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 130 грн.

2–9 червня – до святинь Болгарії. Зголошуватися до 20 травня.

5–12 червня – до святинь Гори Афон (Греція). Зголошуватися до 10 травня.

20 червня – 2 липня, 4–16, 18–30 липня, 1–13 серпня, 15–27 серпня, 26 серпня – 7 вересня – до святинь Криму: Бахчисарай (Успенський монастир, Качі-Кальйон-Печерний монастир), Севастополь (Херсонес, Володимирська церква, Георгіївський монастир, Новоспаский скит, Інкерманський монастир), Сімферополь (архієрейська Літургія в кафедральному соборі Рівноапостольних Володимира й Ольги, Троїцький монастир, Петро-Павлівський собор, Свято-Троїцький собор – мощі Луки, каплиця (тантина) Єлени й Константина), Топловський монастир. Зголошуватися не пізніше як за тиждень до першого дня паломництва. Вартість (проїзд, проживання та екскурсії): 1 500 грн у приватному секторі, 1 700 грн – на квартирах; діти дошкільного віку – 1 000 грн.

21–27 червня – до святинь Санкт-Петербурга (Росія). Зголошуватися до 10 червня.

25 вересня – 2 жовтня, 27 листопада – 4 грудня, 28 грудня – 5 січня 2012 р. – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа» проводиться з благословіння Патріарха Філарета): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше як за 30 днів до кожної поїздки.

28 жовтня – 7 листопада – до Святої Землі. Крім зазначеної вище програми, додається поїздки на гору Синай (Єгипет). Зголошуватися до 28 вересня.

Виїзд на всі прощі – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Осанна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 8120979.

16–19 травня – до святинь Почаєва пішки. Аби взяти участь у прочанській ході, необхідно зголоситися до Юрія Нечипорука за тел. (050) 196-17-71 й о 6.00 прибути на пункт збору – до кафедрального собору Святої Трійці.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

Свідчення про державну реєстрацію:
ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Друк: ПраД «Волинська обласна друкарня»
Луцьк, просп. Волі, 27. Тел. (0332) 24-25-07
Наклад 3700 пр. Ціна за домовленістю
Зам. № 2067

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату

Передплатний індекс 91241

Засновник і видавець –

Управління Волинської єпархії Української Православної

Церкви Київського Патріархату

www.pravoslavja.lutsk.ua

Адреса редакції: 43025 Луцьк,

Градний узвіз, 1. Тел./факс: (0332) 72-21-82

pres-služba@ukr.net

Головний редактор Андрій ГНАТЮК

Редакція:

протоієрей Віталій СОБКО (заст. головного редактора), **Валерія ЛЕСЮК** (відповідальний секретар), **священник Андрій РОТЧЕНКОВ** (редактор дитячої сторінки), **Віктор ГРЕБЕНЮК** (літературний редактор і коректор), **Олександр БІЛЬЧУК** (верстка, «НІЦІАЛ»), **Галина МЕЛЬНИК** (набір).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.